Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. свягъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адмiнiстрацiя и Экспедицiя пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакцiя ул. Францiсканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма принимають ся лишь франкованû.

Рекламацiи неопечатани вôльни вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адмiнiстрацiи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провiнцiи
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к
на пôвъ року . 1 зр. 20 к
на чверть року . . 60 к
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к
на чверть року 1 зр. 35 к
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 281. Вторникъ 17 (29) грудня 1891. Рôкъ I.

Наслѣдки радикальнои полiтики.

Суть люде, котрымъ не то якась нова гадка, нова идея, але вже самъ якiйсь новый покликъ безъ всякого дальшого розслѣду подобае ся; имъ то импонуе и они люблять тимъ чванити ся, що ось то они вступають на нову дорогу, що стають ся апостолами новыхъ идей и готовû зъ часомъ якъ справдешный месiя вывести людей на дорогу свѣтла и правды. Не розбираючи богато, они такъ крѣпко вѣрять хочь бы лишь въ самъ новый покликъ та въ свое назначене, що кидають ся якъ слѣпû на все, що лишь не по ихъ думцѣ, що имъ не по нутру, хочь бы оно було и найлѣпше. Загорѣлôсть ихъ и нерозвага стають неразъ такъ великû, що они не видячи хôсна изъ своеи роботы, не шукають причинъ того въ своѣмъ власнôмъ дѣланю, але спыхають всю вину на всѣлякû другû обставины, на иснуючiй ладъ и порядокъ и тогди берутъ ся навѣть все руйнувати та нищити, що имъ здае ся стояти въ дорозѣ, хочь самû добре видять, що то имъ не принесе нѣякого хôсна. Они ставлять тогди засаду: Треба лишь все розбити, все зруйнувати та знищити, що есть ще доси, а тогди выробить ся само зъ себе щось нового и лѣпшого.

Такъ то поступають и такои засады придержують ся звычайно люде, котрымъ бракъ холоднои розваги, котрû не умѣють и не хотять числити ся зъ фактами и обставинами, а вже нѣякъ не звертають уваги на то, що въ природѣ, котрой прецѣ и весь рôдъ людскiй подлягае, нема нѣякихъ скоковъ а все иде звычайнымъ ходомъ причинъ и наслѣдкôвъ, котрого чоловѣкъ и нѣяка людска сила не зломить тогди, коли ѣй захоче ся. До такихъ людей належать всѣлякû таборы радикалôвъ скôнчивши ажь на россiйскихъ нiгiлiстахъ, по котрыхъ теперь мабуть вже и слѣдъ пропадае.

До чого веде такiй нерозважный радикалiзмъ, коли вôнъ запануе въ якôмъ народѣ, можна бы доказати на многихъ примѣрахъ зъ минувшости въ рôзныхъ народахъ; але ось найсвѣжѣшiй маемо на ческôмъ народѣ. Ческiй радикалiзмъ, якiй проявляе ся въ верховодячôй теперь въ Чехахъ партiи Молодочехôвъ, може ще далеко не такъ скрайный якъ вôнъ проявляесь де инде, а вже наробивъ свому народови тôлько шкоды, що кождый холодно розважаючiй ческiй патрiотъ зо страхомъ споглядае въ будучнôсть и пытае що то зъ того дальше буде.

Молодочехи выдвигнули справу ческого права державного и права короны св. Вячеслава. Безперечно кождый народъ повиненъ домагати ся своихъ правъ, але вôнъ повиненъ и числити ся зъ своими силами, чи зможе то осягнути, чого хоче. А поглянъможь, де есть у Чехôвъ та сила, щобы они въ нинѣшну пору выбороли всѣ права короны св. Вячеслава. Щобы получити нинѣ всѣ колишнû краѣ ческои короны, треба бы вôдобрати Прусакамъ часть Шлеска а вôдъ Угорщины вôдорвати кусень еи на пôвночи. Чи могли бы Чехи того доказати? А припустѣмъ, що Чехи хотѣли бы такъ, якъ того домагають ся Молодочехи, запанувати свобôдно лишь въ самôмъ ческôмъ краю; тажь на то треба бы выгнати изъ него всѣхъ Нѣмцѣвъ, котрû тамъ прецѣ все таки мають ще якусь силу.

Молодочехи, побивши Старочехôвъ при выборахъ до Рады державнои, обѣцювали собѣ и свому народови великого хôсна изъ сеи побѣды. Тымчасомъ що стало ся? Они своею побѣдою допомогли лишь скрѣпити ся сполученôй лѣвици нѣмецкôй, якъ разъ тому противникови, противъ котрого мали боронити свôй народъ и вôдъ котрого Старочехи все таки були его бодай трохи освободили. Сполучена лѣвиця нѣмецка выборовши собѣ свого мiнiстра, станула нинѣ далеко сильнѣйше, и не дивота, що въ народѣ ческôмъ наробивъ ся теперь заколотъ, якого доси не бувало, та що народъ той споглядае зъ трѣвогою въ будучнôсть. Самû дотеперѣшнû прихильники Молодочехôвъ налякали ся ихъ поступованя и вôдступають вôдъ нихъ, а ось послухаймо якъ вôдзывають ся теперь староческû орґаны о ихъ дѣланю.

Першiй успѣхъ молодоческои полiтики— пише Politik, давъ ся вже почути. То не було для насъ вовсѣмъ несподѣванкою, бо що до того прийде, то мы знали напередъ. Тымъ бôльшою несподѣванкою може то бути для бôльшости выборцѣвъ, котрû вѣрючи въ мудрôсть полiтичну Молодочехôвъ, дались вести людемъ, котрû черезъ многû лѣта своеи публичнои дѣяльности показали ся лишь здôбными до руйнованя та шкодили нашôй справѣ а не показали анѣ трохи, що можуть щось позитивного зробити. Ошоломленû цѣлкомъ своими несподѣваными успѣхами при выборахъ до Сойму и Рады державнои выступили они яко проводирѣ народу зъ непростимою легкодушностiю и були глухû на всѣ рады та остороги. Они обманули довѣрiе народу. Выборцѣ вôдпали вôдъ дотеперѣшныхъ своихъ проводирôвъ, бо имъ наговорено, що поведуть ихъ на иншû дороги и що можна иншими средствами добити ся скорше и певно до пожаданои цѣли.

Шануймо очи!

Гiґiенiчна розвѣдка после дра Дейля.

Може въ жадной порѣ року не збавляють собѣ люде такъ дуже очей, якъ въ зимѣ. На то складае ся колька причинъ. Въ зимѣ есть день короткiй и люде мусять длятого майже бôльшу часть робочого часу працювати при свѣтлѣ, и то неразъ при такôмъ, що лишь дивувати ся потреба якъ люде таки зовсѣмъ вôдъ него не ослѣпнуть. Вôдтакъ студѣнь не дозваляе дуже часто удержувати чи то въ хатѣ чи въ робôтняхъ свѣжiй и чистый воздухъ а наконець ще студѣнь и вогкôсть та бѣла покрыва землѣ въ яснû дни, коли то замерзлый снѣгъ свѣтить ся яскравымъ свѣтломъ на сонци, такъ, що ажь, якъ то кажуть, за очи ловить причиняесь немало до того, що люде слабнуть на очи.

А прецѣ нема може бôльшого нещастя для чоловѣка, якъ коли вôнъ збавить собѣ очи такъ, що не бачить вже и Божого свѣта. Кожде инше калѣцтво, есть зноснѣйше для чоловѣка, але слѣпота то вже найстрашнѣйше нещасте яке може чоловѣка стрѣтити на свѣтѣ. Слѣпый чоловѣкъ, то якъ той, що его живцемъ закопали въ могилу; вôнъ знае, що ще жие, чуе, що доокола него ходять та розмавляють люде, але его очи покрыла вѣчна нôчь и вôдобрала ему навѣть надѣю, що ще колась побачить той красный свѣтъ, на котрôмъ може ще и не наживъ ся. Не дивота, що люде майже надъ жаднымъ калѣкою такъ не милосердять ся якъ надъ слѣпымъ. Але коли жалуемо другихъ, що попадуть въ таке нещасте, то и самû стережѣмъ ся его та шануймо очи. Послухайможь, що каже докторъ Дейль о шанованю очей.

Коли хочемо шанувати очи — каже дръ Дейль. — то мусимо насампередъ старати ся, щобы око не збавляло ся яко часть тѣла и яко той орґанъ, що принимае свѣтло. Око яко часть тѣла можна збавити собѣ: 1) скалѣченемъ; 2) заразливыми недугами очей; 3) загальными недугами тѣла.

Коли скалѣчити собѣ одно око, то можна ослѣпнути и на друге око навѣть ажь по колькохъ рокахъ. Длятого треба дуже уважати на дѣти, щобы они при забавѣ не скалѣчили собѣ очей. Про дуже цѣкавый и дивный случай вылѣченя скалѣченого ока розказуе першiй профессоръ клiнiки очнои въ Празѣ, Фiшеръ. Оденъ хлопець спускаючись санками выбивъ бувъ собѣ око такъ, що оно вже висѣло хлопцеви на лици. На то надôйшовъ якiйсь чоловѣкъ а видячи нещасте хлопця, подумавъ собѣ, що можна ще дати ему раду и заложивъ око назадъ въ очну ямку; хлопець вôдтакъ подужавъ и кажуть, що зовсѣмъ добре видѣвъ на то око.

Але не лишь дѣти калѣчать собѣ такъ страшно очи; бувае часто, що на очи калѣчѣють робôтники, особливо тû, що мають дѣло зъ зелѣзомъ або другими металями, що лупають камѣне, рубають дрова и т. д. Тû люде повиннû бы заслонювати собѣ очи умысными до того окулярами, особливо ще, коли робôтникъ забезпечуе ся на случай калѣцтва, бо, якъ звѣстно, каса убезпеченъ выплачуе лишь тогди грошѣ, коли ѣй докаже ся, що окалѣчѣвшiй мавъ дѣйстно окуляры на очохъ. Дѣтей, людей зъ однымъ окомъ, и такихъ, що мають слабû очи, не повинно ся припускати до такихъ робôтъ.

Що до зараженя очей недугами очными то треба взагалѣ на то уважати, щобы не затерти собѣ очей якою небудь нечистотою, чи то пальцями чи ручниками або хустками; особливо же тогди, коли сходимо ся зъ такими людьми, що мають египетске запалене очей. То запалене можна легко по тôмъ пôзнати, що чоловѣкъ мае каправû очи, значить ся, зъ нихъ все капають сльозы, и що рѣсницѣ суть вôдъ запаленя червонû.

Загальнû недуги тѣла, котрыхъ наслѣдками можуть бути недуги очей, суть передовсѣмъ скрофулы (золотуха) и вôспа. Внутрѣшного запаленя очей можна также дôстати вôдъ сильного перестудженя. Хто перебувъ ревматизмъ або гостець, мусить особливо стерегти своихъ очей, бо по сихъ недугахъ може чоловѣкъ ще по колькохъ рокахъ дуже легко заслабнути на очи, а до того можна не допу-

А дальше каже та сама ґазета: Ческа делеґація въ Радѣ державнôй стоить теперь безрадна. У внутрѣ розбита, на зверхъ безсильна, представляє она сумный образъ. Зъ ситуаціи повнои розпуки, въ яку завѣвъ єи проводъ дра Юл. Ґреґра, трудно знайти выхôдъ... Дѣйстно, сумнî то вôдносины, середъ якихъ прийшлось намъ теперь святкувати Рôздвянî свята, а тымъ бôльше мусить сумувати кождый патріотъ, коли розважить, що нема нѣчого, щобы вказувало на то, що вôдносины поправлять ся. Тымчасомъ ростуть надѣ нашихъ політичныхъ и національныхъ противникôвъ...

Не дасть ся заперечити, що въ сихъ словахъ староческой ґазеты пробиваєсь потрохи и ненависть партійна, але она бо й оправдана; годѣжь заперечити, що політика Молодочехôвъ завела народъ ческій въ безвыхôдне положенє. Ось якî то наслѣдки радикальнои політики, котра жене на ослѣпъ не оглядаючись на нѣчо и не числячись зъ обставинами и фактами. Нехай же сей примѣръ буде и пересторогою для тыхъ нашихъ людей, котрымъ може здає ся, що то найлѣпша політика робити богато крику, голосити шумнî а пустî фразы и обѣцювати золотî горы та розбывати и руйнувати все, що лишь не по ихъ думцѣ. Говорити богато, сварити ся та критикувати не въ мѣру, або накидати ся на людей найлѣпшои волѣ и мѣшати ихъ рôвно зъ болотомъ и тымъ способомъ зазначувати свôй радикалізмъ, то ще не штука; але не спиняти другого въ роботѣ та ще и самому взяти ся до неи и зъ розвагою та зъ обчисленємъ власныхъ силъ выкористовувати добру нагоду и обставины — отъ тымъ можна прислужитись своему народови та заслужити собѣ на имя щирого труженника.

Переглядъ політичный.

Sonn- u. Montags-Ztg. обговорюючи звѣстнî вже погляды головного орґану сполученои лѣвицѣ, котрый старає ся доказувати, що лѣвиця въ наслѣдокъ именованя ґр. Кінбурґа міністромъ безъ теки не зобовязала ся до нѣчого и що дотеперѣшнî вôдносины нѣмецкои лѣвицѣ якъ до правительства такъ и до другихъ партій въ нѣчôмъ не змѣнили ся, каже, що лѣвиця прецѣ зобовязала ся пôдпирати правительство. Правительство зô своєи стороны зробило все, до чого зобовязало ся; нехай же N. fr. Presse не баламутить людей и не робить нового заколоту.

Зъ Лінцу доносять, що заприсяженє міністра Кінбурґа, котре було первѣстно назначене на понедѣлокъ або второкъ, вôдложено ажь до четверга сего тыждня. Ґр. Кінбурґъ попращавшись зъ своими товаришами зъ краєвого суду, выѣхавъ вчера до Вѣдня.

Цѣкавî вѣсти надходять зъ Россіи изъ сторонъ доткненыхъ голодомъ. Свого часу доносили мы о томъ, що селяне въ ґуберніяхъ пензеньскôй и саратоскôй стали бунтувати ся, бо хтось розпустивъ бувъ поголоску, що царь велѣвъ роздати селянамъ грошѣ и приказавъ имъ переселити ся въ Сибіръ надъ рѣку Иртишь. Селянъ напала була така горячка еміґраційна, що они стали бунтувати ся и палили самî власне майно, лишь щобы скорше выбрати ся на Сибіръ. Коли представленя властей нѣчого не помогли, зъѣхавъ на мѣсце бунтôвъ ґубернаторъ зъ войскомъ и приказавъ войску окружити селянъ а вôдтакъ одного за другимъ казавъ покладати и доти бити буками, доки имъ ажь не вôдôйшла охота до еміґраціи. Чотирохъ наймленыхъ Татарôвъ сповняло ту роботу и вычисляли кождому селянинови по 150 букôвъ. Розумѣє ся, що по такôй науцѣ селянамъ вôдхотѣло ся вѣрити въ добре серце царя.

При оногдашныхъ выборахъ до радъ громадскихъ въ Сербіи вôддано 1245 голосôвъ на самыхъ радикалôвъ. Проводирѣ опозиціи здержались въ послѣднôй хвили вôдъ выбору.

Ґазета Bulgarie оголосила результатъ урядового доходженя въ справѣ предложеныхъ женою Каравелова софійскимъ репрезентантамъ заграничнымъ двохъ меморандôвъ, въ котрыхъ жадає ся, щобы державы заграничнî вставили ся за арештоваными въ справѣ убійства Белчева. Кôлька переслуханыхъ дамъ заявило, що они на жаданє Каравеловои пôдписали перше меморандумъ, о другомъ же, въ котрôмъ напастує ся болгарске правительство, нѣчого не знали. Въ наслѣдокъ того постановило правительство выточити Каравеловôй процесъ.

Въ Хинѣ наставъ мабуть спокôй, бо телеґрафъ не доносить вже о нѣякихъ бунтахъ; але за то наспѣли приватнî кореспонденціи, зъ котрыхъ выходить, що рѣзня христіянъ въ Хинѣ була далеко бôльша и страшнѣйша, якъ то первѣстно подавали телеґрафічнî депешѣ. Показує ся также, що въ полудневôй провінціи Гунанъ, де єсть такъ сказати бы, войско автономічне, що вербує ся лишь изъ самыхъ Гунанцѣвъ, були бунты не лишь противъ Христіянъ, але и противъ самого правительства. Правительство хиньске постановило теперь знести ту мѣсцеву армію, а заступити єи войскомъ зъ подальшихъ провінцій. То наступить тогди, коли вôдповѣдный вôддѣлъ войска буде зовсѣмъ узброєный и выученый на ладъ европейскій.

Новинки.

— **Парохіяльному комітетови въ Серетѣ** на Буковинѣ дарувавъ Є. Вел. Цѣсарь 150 зр. запомоги на будову гр. кат. церкви.

— **Именованя** Адъюнктами судовыми именованî отсî адюнкты судôвъ повѣтовыхъ: Алексевичь для Тернополя, Липиньскій для Золочева, Гібль для Перемышля, Лысякъ для Золочева, Ясиньскій для Львова, Куликôвскій для Кракова, Грушка для Вадовичь, Кручкевичь для Ясла, Габель для Кольбушовои Майсель безъ означеня мѣсця, Ствєртня для Висьнича, Ребень для Лимановои, Смолецкій для Кольбушовои, Якубовскій для Бялы, Боровецкій для Хшанова, Бжозовскій для Коросна; адъюнктами судôвъ повѣтовыхъ именованî авскультанты: Косиньскій для Сокаля, Медведскій для Борщева, Чайковскій безъ означеня мѣсця, Карасиньскій для Яворова, Грабиньскій для Борщова, Дреґевичь для Пôдгаєць, Ясеницкій для Турки, Якубовскій для Куликова, Горіца для Нового Села, Макушь для Дубецка, Тарнавскій для Сѣнявы, Савчиньскій для Тлустого, Завадиль для Винникъ, Здварскій дла Глинянъ, Ильницкій безъ означеня мѣсця, Партыцкій для Бжозова, Вінценцъ для Городенки, Давидовичь для Бурштина, Васьяновичь для Збаража, Вольтеръ для Янова, Шаляй для Мостискъ, Квятковскій для Бôбрки, Курысь для Зборова, Кмицикевичь для Миколаєва, Олексиньскій для Богородчанъ.

— **Перенесеня**. Перенесенî адъюнкты судовî: Максимовичь зъ Тернополя до Львова, Остерманъ зъ Жовкви до Кутъ, Твердохлѣбъ зъ Пôдгаєць до Дрогобича, Кубе изъ Зборова до Городка, Генохъ зъ Бжеска до Бохнѣ, Добровольскій зъ Домбровы до Бжеска.

— **Нове обуве для войска** мають запровадити незадовго въ австрійскôй арміи; именно, обуве буде зъ лѣпшои и мягшои шкôры, зъ широкими а низшими запятками и, о скôлько можна, допасоване до ноги. Такимъ чиномъ зменшить ся число воякôвъ, слабуючихъ на ноги

— **Огнѣ.** Дня 15 с. м. повставъ въ селѣ Чернушовичахъ пôдъ Львовомъ огонь въ хатѣ одного селянина. Швидка и справна помôчь мѣсцевыхъ посесорôвъ Витовта та Станіслава Трачевскихъ доказала, що огонь не розширивъ ся тай скôнчивъ ся на тôй однôй хатѣ, хоть и зъ неи сî два панове зъ нараженємъ власного житя повыратовували, що могли. Огонь, якъ здає ся, бувъ пôдложеный.

— **Великодушнôсть жандарма** Въ ночи на 10 с. м. повставъ бувъ огонь въ Камѣнцѣ Кулиничѣ коло

стити, коли чоловѣкъ живить ся вôдповѣдно до рады лѣкаря.

Дуже шкодить на очи, коли чоловѣкъ за богато курить або часто упиває ся. Вôдъ сильного куреня очи слабнуть и чоловѣкъ не може зразу ясно видѣти, не може розпôзнати червонои краски вôдъ зеленои. Причиною того єсть затроєнє тѣла нікотиною т. є отруєю, яка находить ся въ тютюнѣ. На клініцѣ у проф. Шелєра въ Баденѣ було на 135 недужихъ того рода 23 такихъ, що слабували на очи вôдъ сильного куреня, ажь 64 такихъ, що заслабли на очи черезъ піятику, а наконець 48 такихъ, що слабували на очи и черезъ куренє и черезъ піятику. Дуже часто не можна розпôзнати, що єсть причиною недуги очей, чи куренє, чи піятика

Що до свѣтла, то розумѣє ся, що для очей єсть найдогôднѣйше свѣтло сонця, лишь оно не повинно бути нѣ занадто яскраве, нѣ за темне. Вôдъ того, що хтось дивить ся довго въ саме сонце, можна дôстати запаленя сѣтковки. Такъ само можна збавити собѣ очи, коли будемо дивити ся довго въ свѣтло електричне або въ свѣтло хочь бы звычайнои лямпы. Коли въ 1842 р. въ однôй палатѣ въ Празѣ вôдбувала ся забава и то мѣсце, де була та забава, було дуже ясно освѣтлене, заглядавъ якійсь хлопець вôдъ столяря довшій часъ черезъ шпару; наразъ почувъ вôнъ, що очи стали єго дуже сильно болѣти. Вôнъ пôйшовъ домôвъ, а на другій день показало ся, що вôнъ дôставъ сильного запаленя сѣтковки, такъ, що мусѣвъ цѣлого пôвъ року лѣчити ся на очи. Вôнъ вылѣчивъ ся вправдѣ, але вôдтакъ вже черезъ цѣле житє видѣвъ лишь дуже слабо.

Коли зъ рана встаємо, то свѣтло сонця не повинно намъ вôдъ разу нагло впадати въ очи (Може то и не зла повѣрка въ нашôмъ народѣ, що чоловѣкъ, коли зъ рана встає, не повиненъ дивити ся у вôкна, бо кажуть, що забуде то, що єму снило ся. Про сонъ байдуже; але на очи, видко, то добре.) Длятого то комнаты, въ котрыхъ спимо, не повиннî бути вôдъ всходу, а постôль повинна бути звернена головами до вôкна. Такъ само не повинно свѣтити ся въ ночи свѣтло, а коли свѣтить ся, то лямпа повинна бути добре заслонена; темнота єсть выпочинкомъ для очей.

Свѣтло, що вôдбиває ся, вôдбиває ся вôдъ ясныхъ площей, якъ н. пр. вôдъ скалъ, простору покрытого пѣскомъ або снѣгомъ та ледомъ, разить дуже очи. Тому то зле роблять нашî будôвничѣ по мѣстахъ, що малюють стѣны домôвъ вôдъ улиць ясными красками, дуже часто навѣть на червоно або на жовто. Люде, що жиють далеко на пôвночи, де майже вѣчна зима и земля вкрыта снѣгомъ та ледомъ, або подорожнî, що на высокихъ горахъ ходять по ожеледцяхъ, западають дуже часто на очи и дôстають корчѣвъ въ повѣкахъ; они видять тогди на рôвнôмъ мѣсци якісь нѣбы ровы та ямы и на вôдворотъ не можуть ровôвъ вôдъ рôвнины розпôзнати. Они дôстають такъ званои снѣговои слѣпоты. Та слѣпота єсть причиною, що люде въ зимѣ, особливо на широкихъ степахъ, въ бѣлый день блудять, бо не можуть нѣякихъ слѣдôвъ розпôзнати, и тогди кажуть, що ихъ блудъ взявъ ся. Въ такихъ случаяхъ добре брати на очи темнî окуляры.

Що до штучного освѣтленя, то оно повинно бути о скôлько можна подôбне до денного свѣтла. Ґазове свѣтло єсть жовтѣйше вôдъ свѣтла нафтового, а нафтове свѣтло знов жовтѣйше вôдъ свѣтла електричного. Щобы штучне свѣтло не було такъ жовте, то додаємо до него бѣлу ослону, при лямпахъ т. зв. бѣлî умбры. Найлѣпше для очей єсть свѣтло електричне. Ґазове свѣтло єсть ще и тымъ дуже недогôдне, що оно мигкотить и выдає богато тепла. При штучнôмъ свѣтлѣ єсть головна рѣчь въ томъ, щобы то, на що дивимо ся, було ясне, а доокола, щобы було трохи темнѣйше. Проф. Дейль розказує, що лѣчивъ одного разу якусь паню на очи, котра дôставала за кождый разъ сильного болю очей, коли стрѣтила якусь другу паню въ моднôй червонôй сукни. Такого самого болю дôзнавала она также тогди, коли кôлька лѣтъ тому назадъ, було въ модѣ носити червонî шалѣ. Свѣтло сонця повинно падати на роботу зъ лѣвого боку. Для людей дорослыхъ єсть писанє бôльше механічна робота, длятого лѣпше въ день читати, а вечеромъ при свѣтлѣ писати; у дѣтей противно, бо они мусять добре дивити ся на кожду букву.

Що далекозорî носять окуляры, то єсть зовсѣмъ природне зъявище. Не єсть то нѣяка

Маґеро ва (въ пов. равскôмъ). Ночуючій у вôйта жандармъ Ванправбъ вôрвавъ ся и побѣгъ до огню, де застагавъ хату и другій будынки въ поломѣняхъ. Розпорядивши ратунокъ, довѣдавъ ся жандармъ, що господарь дому Дмитро Станко находивъ ся въ стайни, обгороженый огнемъ. Не надумуючись довго, закинувъ собѣ жандармъ плащь на голову, скочивъ у огонь и вынѣсъ на своихъ плечахъ чоловѣка, батька родины, находячого ся вже не при памяти и сильно попеченого. Дмитрови грозить утрата житя а жандармъ легко попѣкъ ся Огонь той повставъ зъ пôдпаленя и пôдпалячa вже выкрыли та вôддали судови.

— **Самаританка нашои добы.** Недавно одна якась панѣ наняла собѣ вôзника, щобы вôдвѣзъ еи до Селискъ. Вечеромъ въ доровѣ перевервувъ ся вѣзъ такъ нещасливо, що колеса поломили вôзникови обѣ ноги. Зъ тои пригоды вийшла та панѣ, крôмъ трошка може страху, цѣло и пôшла вже дальше пôшки до Селискъ, оставляючи вôзника зъ поламаными ногами насередъ дороги. Въ Селискахъ панѣ та забула навѣть розповѣсти о своѣй пригодѣ та нещастю вôзника, щобы выслати на мѣсце нещастя якого чоловѣка на помôчь. На щастє надъѣхавъ десь въ три годины по сѣмъ о. Дмуховскій и надыбавши покалѣченого чоловѣка въ тяжкихъ мукахъ, забравъ его зъ собою до Яксманичь а на другій день вôдставивъ до шпиталю въ Перемышли.

— **За братоубійство** засудивъ перемыскій судъ присяжныхъ сими часами въ Перемышли селянина зъ Мацьковичь (перемыского повѣта) Михайла Иляша на кару смерти черезъ повѣшене.

— **Загадочна смерть.** Въ Шиновцяхъ на Буковинѣ щезъ десь зъ села господарь Марко Мецканъ, маючи при собѣ значнѣйшй грошѣ. Ажь десь за кôлька днѣвъ придыбали его люде высячого безъ житя на деревѣ, але грошей при нѣмъ вже не було. Слѣдство веде ся.

— **Самоубійство зъ любови.** Въ Красной, радовецкого повѣта, любивъ ся вôдъ довшого вже часу 24-лѣтній управитель мѣсцевого посесора, Германъ Бріль, въ тамошнôй красавици Герминѣ Лингъ. Дня 19 с. м. вôдважився Бріль на офіціяльнй освѣдчины и — дôставъ гарбуза. Заразъ по сѣй сценѣ вернувъ до свого мешканя и выстрѣломъ въ серце вôдобравъ собѣ житє

— **Фальшивый „Иродъ“** У Львовѣ ходять пôдчасъ латиньскихъ святъ Рôздвяныхъ колядники зъ вертепомъ, причôмъ звычайно одни перебирають ся за ангелôвъ, другій за чортôвъ, третй за „Иродôвъ“, що то хотѣвъ новонародженого Христа згубити и т. д. Оногди вечеромъ одинъ такій фальшованый „Иродъ“ перебравъ мабуть мѣрку розвеселяючихъ нектарôвъ и почавъ зачѣпати по улици переходячихъ людей. Одному зъ прохожихъ не подобалась така смѣлôсть „Ирода“ тымбôльше що, якъ догадувавъ ся, се не бувъ правдивый, а лишь фальшивый Иродъ и казавъ его арештувати. Завезли Ирода на поліцію, казали ему тамъ розôбрати свои достойни шаты и пересвѣдчили ся наочно, що симъ злосливымъ Иродомъ бувъ чистои крови — жидъ.

слабôсть, лишь таке саме зъявище, якъ коли комусь волосе посивѣе. Хто не хоче носити окулярѣвъ, той не шануе очей. При довгôмъ читаню добре есть на хвильку перестати читати и трохи розглянути ся; не завадить такожь понюхати трохи табаки.

Що до короткозорости, бо розслѣджувано новонародженй дѣти нецивілізованыхъ народôвъ и показало ся, що они всѣ були далекозорй, а нѣколи короткозорй. Есть рѣчь доказана, що короткозорôсть бере ся зъ того, коли робить ся щось близько очей, особливо же коли дѣти въ школѣ дуже нахилюють ся до книжки и до письма. Чимъ близше есть якій предметъ очей, тымъ бôльша есть рôвнобѣжнôсть и пукатôсть сочки въ оцѣ, а то есть причиною короткозорости. Держимо якійсь предметъ тымъ близше очей, чимъ слабше вôнъ освѣтленый и чимъ гôршй, н. пр. друкъ и письмо. Не диво, що середъ такихъ обставинъ бувае на 100 дѣтей 30 до 60 короткозорыхъ. А чомужъ то не являе ся у всѣхъ дѣтей? Бо не всѣ мають наклôнъ до того. Длятого треба добре на то зважати, щобы дѣти при читаню и писаню мали добре свѣтло, щобы просто сидѣли та щобы книжки були друкованй великимъ письмомъ.

Всячина.

— **Ще дещо про инфлюенцу.** Недавно тому доказували мы на сѣмъ мѣсци, що пошесть, яка панувала донедавна у насъ, а котра доси не зовсѣмъ щезла, не есть зовсѣмъ новою а навѣть и италіяньска назва „инфлюенца“ есть дуже давною. Яко доказъ на то наводить Köln. Ztg. цитатъ зъ письма льорда Честерфільда, писаного 9. липня 1767 до свого сына, въ котрôмъ такъ каже ся: „Пишешь менѣ, що въ Дрезднѣ люде дуже слабують; а я переконаный, що такъ само слабують и въ Лондонѣ. Тутъ запанувала теперь якась заразлива недуга, котрôй надали хорошу назву „инфлюенца“. Въ Нѣмеччинѣ знають ту слабôсть також вже вôдъ давна и она звѣстна тамъ въ народѣ пôдъ назвою горячки нежитовои (Schnupfenfieber). що означуе зовсѣмъ то само, що наше слово смотолоска. Французы называють ту недугу „ґріпъ“ (gripp) Слово то приняло ся такожь и въ Нѣмеччинѣ та и въ другихъ краяхъ, та означае то само, що инфлюенца.

Недавно тому мавъ вѣденьскій професоръ дръ Нотнаґель, выкладъ о инфлюенци, въ котрôмъ такъ сказавъ: „Инфлюенца есть заразливою недугою, котра зовсѣмъ звѣстна въ Европѣ вже вôдъ пятьсотъ лѣтъ, а зъ декотрыхъ описôвъ можна вносити, що она лютилась въ Европѣ вже въ девятôмъ столѣтю. Вôдъ чотирнацятого столѣтя навѣщала она Европу майже кождого столѣтя. Приходила звычайно нагло и ширила ся далеко скорше и ширше якъ холера. Пôдчасъ своихъ походôвъ лютила ся она зъ великою силою 3 або й 4 роки середъ людей и пôдкошувала житє соткамъ тысячѣвъ. Опираючись отже на фактахъ зъ исторіи, можемо рѣшучо сказати. що маемо теперь передъ собою кôлька лѣтъ, пôдчасъ котрыхъ инфлюенца буде панувати въ Европѣ и ширити ся пôсля вподобы по меншихъ и бôльшихъ просторахъ, а вôдтакъ прийде знову пора, въ котрôй она щезне на кôльканацять або й кôлькадесять лѣтъ Можна сказати, що та пошесть розширить ся теперь дальше такъ само сильно, якъ ширила ся доси въ Галичинѣ и Берлинѣ. Зъ якою силою выступить она знову у Вѣдни, годѣ нинѣ сказати.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Римъ 28 грудня. Въ лятеранскôй церквѣ вôдбуло ся вôдкрытє памятника для папы Инокентія III. Въ торжествѣ сѣмъ взяли участь кард. Рамполя яко заступникъ папы, велике число кардиналôвъ и депутацій та множество народу.

Довгополе (Кімполунґъ на Буковинѣ) 28 грдня. На складѣ дерева недалеко вôдъ стацій зелѣзницѣ згорѣло 250 ваґонôвъ тертиць. Шкода выносить 60.000 зр.

Петербурґъ 28 грудня. Пôсля „Новостей“ позôстане хиньскій посолъ Хсуе-чінґъ-чанґъ черезъ цѣлу зиму въ Петербурзѣ, а то длятого, що мае залагодити кôлька справъ вôдносячихъ ся до вôдносинъ торговельныхъ зъ Россією.

Атины 28 грудня. Міністеръ справъ заграничныхъ, вôдповѣдаючи въ палатѣ послôвъ на нову интерпеляцію въ справѣ грецкихъ шкôлъ въ Болгаріи заявивъ, що грецкій аґентъ въ Софіи дôставъ приречене вôдъ болгарского правительства, що оно предложить собранію на слѣдуючôй сесіи користну для Греціи змѣну закона шкôльного.

Бѣлградъ 28 грудня. Секретарь анлійского посольства Ціонъ упавши зъ коня, потовкъ ся такъ сильно, що въ наслѣдокъ того померъ.

Софія 28 грудня. Сесія собранія закôнчила ся престольною бесѣдою, въ котрôй вôдносить ся змаганя собранія ширити поступъ и пôдносити рôльництво та промыслъ. Коли кн. Фердинандъ входивъ до собранія и выходивъ зъ него, роздавались въ собранію грôмкй оклики. Білянсъ буджетовый за 1891 р. не выказуе нѣякого дефіциту и представляе суму около 82 и пôвъ міліона левôвъ.

Монсъ 28 грудня. Вчера вечеромъ наѣхавъ експресовый поѣздъ ѣдучій зъ Брукселѣ до Парижа на поѣздъ товаровый, въ наслѣдокъ чого покалѣчило ся 10 людей.

Господарство, промыслъ и торговля.

Торгъ збôжемъ.

28 Грудня	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	10·65 11 40	10 50 11 30	10·50 11·50	10·75 11·50
Жито	9·30 10	9 ——9 70	9·——9 85	9 30 10.—
Ячмѣнь	6 58 · 8 -	6 50—7 50	6 40—7.50	6·75—8·—
Овесъ	7·——7·50	6 80—7 25	—·——·—	7·——7·50
Горохъ	6·25 10 -	6 25 9 —	6·25 10·—	6·50 10·—
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	13.—13 50	13·—13 50	3·—13·25	13 25 13·75
Хмель	55·—60 —	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	42·—55 —	41 —54 -	45·—55·—	45 —55·
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	19·70 20·50	—·——·—	—·——·—	—·——·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львовъ вôдъ 19·70 до 20·50 зл.

Жито пошукуе ся.

Хмель вôдъ 55 — до 60· — за 56 кильо.

Поѣзды зелѣзничй.

Пôсля середно-европейского часу (Вôдъ 1 жовтня 1891).

До Львова приходятъ:	Поѣздъ поспѣшн.	Поѣздъ особовый	Поѣздъ особовый	Поѣздъ мѣшаный
Зъ Кракова	4·03	8·50	9·28	7·15
Зъ Пôдволочискъ	2·20	7·30		3·15
Зъ Пôдволочискъ на Пôдзамче	2·08	7·01		2·38
Зъ Коломыѣ, Саніслава и Гусятына		11·22		
Зъ Букарешту, Яссъ, Сучавы, Черновець, Гусятина и Станіслава	7·23	1·22		
Зъ Сучавы, Черновець, и Станіслава		6·17		
Зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станіслава и Стрыя.		3·10		
Зъ Сухои, Хирова Станіслава, Будапешту, Мункача, Лавочного и Стрыя		8·31		
Зъ Пешту, Лавочного, Нового Санча, Хирова, Гусятина, Станісл. и Стрыя.		11·12		
Зъ Сокаля и Белзця				3·46
Зъ Равы Рускои				7·50
Зо Львова одходять:				
До Кракова	2·28	4·15	7·20	8·30
До Пôдволочискъ	4·11		9·50	10·35
До Пôдволочискъ зъ Пôдзамча	4·22		10·15	11·05
До Станіславов и Коломыѣ		4·48		
До Сучавы, Черновець, Станіслава, Гусятина, Ясъ и Букарешту	8·40	9·48		
До Станіслава, Черновець. Яссъ и Букарешту		3·54		
До Стрыя, Лавочного, Мункача, Будапешту, Станіслава и Гусятина Хирова и Сухои		7·48		
До Стрыя. Хирова, Сухои, и Станіслава		10 54		
До Стрыя, Станіслава, Нов Санча. Гусятына, Ла- Лавочного, Пешту и Мункача		5·50		
До Белзця и Сокаля				8·49
До Равы Рускои				5·40

Коли часъ середно-европейскій показуе 12 год, то есть:

у Львовѣ 12·35 год. у Вѣднѣ 12·06 год
въ Черновцяхъ 12·45 „ въ Празѣ 11·58 „
въ Пôдволочискахъ 12·44 „ въ Будапештѣ 12·16 „

Примѣтка: Годины пôдчеркненй лінійкою означають часъ нôчный вôдъ год. 6 вечеръ до год. 5 мін. 59 рано

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Оголошеня до *Народнои Часописи* приимае Контора **Льеопольда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14.*

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручае.

Знаменитй средства до консервованя зубôвъ и яселъ и удержаня ямы губнои въ цѣлковитôй чистотѣ, именно **Порошокъ до зубôвъ** салициловый и зъ руты надае зубамъ снѣжну бѣлôсть и не ушкоджуючи цѣлкомъ шклива хоронить ихъ передъ спорохнѣлостію.— Цѣна шкатулки 25 и 35 кр.

Вода анатеринова, настôй на зѣляхъ антисептичныхъ, а такожъ и **вода салицилова,** котрои пару капель розпущенныхъ въ шклянцѣ воды, по выполоканю губы усувае зъ неи непріятный смакъ, а такожъ забеспечуе ясла передъ всѣми **слабостями.**

ДЗЕВОНЬСКІЙ и ҐІҐЕЛЬ,

Львôвъ, ул. Галицка 6.

поручають по цѣнахъ найнизшихъ

великій выбôръ ручныхъ робôтъ дамскихъ

розпочатыхъ и покôнченыхъ въ найсвѣжѣйшôмъ вкусѣ. Всякй приборы до шитя, гафту и гачкованя. Хустки повстяни, рукавички дамскй, мужескй и дитинячй. — Мыделка и парфумы.

Препорученя зъ провінціи сповняемо вôдворотною почтою.

ПА-

расолѣ у великôмъ выборѣ, **Кальошй** американьскй и россійскй. Бѣлье мужеске, выробы триковй, бѣлье Еґера, итп. поручае найдешевше маґазинъ товарôвъ модныхъ, приборôвъ подорожныхъ, толетныхъ итп.

Павла Лянґнера,

передъ тымъ

Братôвъ Лянґнерôвъ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.

Цѣнники на жадане даромъ.

Зъ причины великихъ транспортôвъ набѣлу масло знатно потанѣло, бо по 20 кр. на кождому кілю лишь у

Б. ШРАИБЕРА,

улиця Руска ч. 8 у Львовѣ.

Дичину купуе за готôвку.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЬ

антикарь у Львовѣ (улиця Жовкôвска, побôчь рампы

поручае:

„Реґуляторъ“

есть то порошокъ, котрого коробка вразъ зъ описомъ способу заживаня коштуе 35 кр. На провинцію высылае ся найменьше три коробки, потреба прото надôслати переказомъ 1 зр. 20 кр. (за три коробки порошку — зъ опакованемъ) — або 1 зр. 40 кр. тогды и почта буде оплаченою.

Нервотонъ.

Средство домове помôчне у многихъ боляхъ, ревматизмахъ, ломаняхъ, исхіасъ и паралижахъ.

Цѣна фляшки: 40 кр.

Грудні зѣля Д-ра Зебургера

противъ кашлю, душности, нежиту и т. п.

Цѣна фляшки 20 кр.

Складъ фабричный

ц. к. упривілійованой фабрики выробôвъ бавовняныхъ

Бенедикта Шролля сынôвъ въ Бранау (Чехи)

ШИФФОНЫ, ШИРТИНҐИ, КРЕТОНЫ, ПЕРКАЛѢ, ДЫМКИ, ОКСФОРДЫ. Шифоновй платки до носа.

Цѣны найнизшй.

Головный складъ выробôвъ ориґінальныхъ чисто вовняныхъ

зъ порукою

Проф. Др. ҐУСТАВА ІЕҐЕРА

въ фабрики Вильгельма Бенґера сынôвъ въ Бренґенцъ и Штутґардѣ.

Цѣны фабричнй. — Цѣнники оплачено.

Поручае М. Балабана наслѣдникъ

НИКОЛАЙ ЛЮДВИҐЪ

у Львовѣ, площадь Маріяцка, ч. 8.

Выйшовъ накладомъ книгарнѣ **Г. Альтенберґа** и есть до набутя

ЛЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО

КАЛЕНДАРЬ ЗДОРОВЛЯ

на рôкъ 1892,

мѣстячій въ собѣ богато цѣкавыхъ рѣчей и поучень вôдносячихъ ся до захороны здоровля.

Календарь той украшають хорошй илюстраціи а крôмъ того замѣщае въ собѣ часть литературну, гиґіенічну и богатый дѣлъ информаційный.

Розправа о о. Кнайпѣ, новочаснôмъ чудотворцѣ, кидае нове свѣтло на значѣне и тайну славнои его дѣяльности на поли лѣченя воздухомъ и водою.

Цѣна 55 кр. вразъ зъ пересылкою почтовою.

Адресъ: Леопольдъ Лѣтыньскій Львôвъ, Пекарска 21.

Новоотворена и на ладъ перворядныхъ того рода заграничныхъ закладôвъ уладжена

ДРОГЕРІЯ

головный складъ матеріялôвъ античныхъ и фарбъ

ЛЬЕОПОЛЬДА ЛѢТЫНЬСКОГО

маґістра фармаціи

у Львовѣ, улиця Коперника ч. 2, поручае:

розробы лѣчничй, хемікалія, средства специфічнй и універзальнй, краевй и заграничнй. — Концесіонована продажь трутинъ.

Артикулы ґумовй и опатрунки хирурґічнй въ найбôльшôмъ выборѣ и зъ першихъ жерелъ.

Прилады толетовй, средства косметичнй, мыделка, пудры и кремы. — Парфумы анґлійскй, французскй и краевй.

Оливу до свѣченя.

ТРАНЪ РИБЯНЫЙ КУРАЦІЙНЫЙ въ фляшкахъ ориґімальныхъ (пачка 5 кільоґрамова, 6 фляшокъ, коштуе 5 зр.)

Вина лѣчничй, Маляґу, Конякъ, Румъ, Оцѣтъ и т. п.

Запримѣчаемо притôмъ, що, позаякъ предметы тй суть въ Дроґеріи на головному складѣ, можь ихъ тутъ дôстати о много таньше, въ бôльшому доборѣ и лучшôмъ сортѣ, нѣжь денебудь инде.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вôдворотною почтою.

Адресъ: Льеопольдъ Лѣтыньскій, Львôвъ, ул. Коперника ч. 2.

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.